

Als een dief in de nacht

Metaforen voor dementie en de teneur van Vlaamse blogberichten
over mantelzorg

Silke Creten, Priscilla Heynderickx, Sylvain Dieltjens

KU Leuven, Faculty of Arts, Research Group MIDI

Samenvatting In 2015 schatte Alzheimer's Disease International dat er wereldwijd ongeveer 50 miljoen personen met dementie (PMD) waren, onder wie 135.000 in Vlaanderen. Ondanks hun toenemende aantal krijgen PMD nog altijd te maken met stigmatiserende houdingen, zowel tegenover hun leeftijd als tegenover hun psychische aandoening. Deze studie analyseert de representatie van dementie in subjectieve en informele tekstkanalen, om zo een beter inzicht in het stigma rond dementie in Vlaanderen te krijgen. Daarom analyseren we in detail acht blogberichten op een blogsite over dementie. De focus van de analyse ligt op conceptuele metaforen en op de gevoelswaarde van de teksten. De kwalitatieve analyse wordt op vooraf vastgelegde conceptuele metaforen uitgevoerd met de Conceptual Metaphor Theory (CMT). We analyseren in detail de conceptuele metaforen voor dementie en PMD die door een mantelzorger gebruikt worden, en vergelijken die met bevindingen uit eerder onderzoek. Daarnaast gebruiken we de software van Linguistic Inquiry and Word Count (LIWC) om de teneur van de blogberichten te bepalen. De mantelzorger gebruikt voornamelijk metaforen voor dementie die in eerder onderzoek als 'negatief' voor de representatie van de aandoening werden bestempeld. Toch toont de LIWC-analyse aan dat over het algemeen de blogberichten ook positieve emoties overbrengen. De vergelijking met metaforen voor dementie in eerder onderzoek toont aan dat er in het discours over dementie terugkerende patronen zijn die in toekomstig onderzoek omvat kunnen worden in een framework met vaste categorieën.

1. Inleiding

Dementie is een verzamelnaam voor een waaier aan aandoeningen, waaronder de ziekte van Alzheimer en vasculaire dementie. Kenmerkend voor de aandoeningen is de progressieve aantasting van de hersenen, en bijgevolg van cognitieve functies, zoals het geheugen en het oriënteringsvermogen (Evans 2018: 263). Momenteel is dementie alomtegenwoordig. In 2015 schatte Alzheimer's Disease International dat er wereldwijd ongeveer 50 miljoen personen met dementie (PMD) waren. In België zijn dat er ongeveer 220.000, van wie het merendeel, namelijk 135.000, in Vlaanderen woont. Aangezien leeftijd een van de grootste risicofactoren voor de aandoening is en er nog geen genezing mogelijk is, neemt in onze vergrijzende samenleving het aantal snel toe: in 2050 zouden er naar schatting wereldwijd drie keer zo veel personen met dementie leven (Evans 2018). Bovendien is het aantal mensen dat met de aandoening geconfronteerd wordt (bijv. naasten die voor de zorg instaan en professionele zorgverleners) drie keer groter dan het aantal PMD (Constant, Lamers, Steyaert et al. 2018). Ondanks het toenemende aantal PMD krijgen die mensen nog altijd met een dubbel stigma te maken. Aan de ene kant ervaren ze negatieve houdingen tegenover hun leeftijd (bijv. leeftijdsdiscriminatie), aan de andere kant worden ze met het stigma rond psychische aandoeningen geconfronteerd (World Alzheimer Report 2019). Die stigmatisering kan op PMD een negatieve impact hebben en kan leiden tot een verlaagd zelfbeeld, schaamte, sociale isolatie en depressie (Evans 2018).

Om het stigma rond dementie tegen te gaan, is het belangrijk om tot een beter begrip van het stigma in Vlaanderen te komen. De manier waarop dementie in verschillende communicatie-uitingen wordt voorgesteld, kan de publieke opinie beïnvloeden en zelfs het stigma rond de aandoening versterken (Van Gorp & Vercruysse 2011). Met deze studie, die deel uitmaakt van een breder onderzoeksproject naar de beeldvorming en communicatie over dementie in Vlaanderen, willen we meer te weten komen over hoe mantelzorgers dementie beschrijven op informele tekstkanalen, namelijk blogsites. Blogsites, of weblogs, worden door *Van Dale* gedefinieerd als websites waarop een blogger blogberichten plaatst. Een blogsite neemt meestal de vorm aan van een elektronisch dagboek, waarin de auteur emoties, ervaringen en meningen deelt (Orr, Jack, Sword et al. 2017). Door hun subjectieve karakter vormen blogsites een geschikt middel om houdingen tegenover dementie te analyseren.

In deze studie analyseren we de conceptuele metaforen voor dementie en PMD in detail en vergelijken we onze bevindingen met eerder onderzoek. Taalgebruikers interpreteren de werkelijkheid volgens hun geloof en hun ideologie (Guo 2013). Metaforen vormen volgens de Conceptual Metaphor Theory (CMT) een belangrijk onderdeel van die ideologie aangezien zulke beeldspraak het voor mensen

mogelijk maakt om de werkelijkheid beter te begrijpen. Ze helpen namelijk om abstracte concepten, zoals de dood, te concretiseren door ze met ervaringen uit de leefomgeving in verband te brengen (Crespo Fernández 2006). In de zorgomgeving kan een bepaalde woordkeuze een positieve of een negatieve impact hebben op het welzijn van personen met een aandoening (Semino, Demjén & Demmen 2018). Bijgevolg is het gebruik van metaforen in een zorgomgeving een belangrijk studieobject. De analyse van metaforen kan bijgevolg inzicht bieden in hoe mantelzorgers met hun taak als zorgverlener voor een PMD omgaan. Met hetzelfde doel analyseren we met de LIWC-software de teneur van de blogberichten. De manier waarop de mantelzorger de ervaringen met dementie deelt, vertelt ons meer over de omgang met het ziekteproces. Momenteel is het onduidelijk in welke mate het gebruik van conceptuele metaforen die als negatief beschouwd worden, een invloed uitoefent op de uiteindelijke teneur van de tekst. In deze studie geven we een aanzet tot een kwalitatieve vergelijking van het gebruik van metaforen en van woorden die op negatieve emoties als woede en verdriet wijzen.

2. Representatie van dementie

De representatie van dementie en het stigma rond de aandoening zijn al in verschillende communicatie-uitingen onderzocht. Medina (2018) heeft bijvoorbeeld het beeld van de ziekte van Alzheimer in visuele media, meer specifiek in films, onderzocht. Caldwell, Falcus & Sato (2020) hebben dan weer prentenboeken en de manier waarop dementie aan kinderen wordt voorgesteld, geanalyseerd.

Een terugkerend theoretisch kader in het onderzoek naar de representatie van dementie is de discoursanalyse. Zo hebben Brookes, Harvey, Chadborn et al. (2018) het multimodale beeld van de aandoening in de Britse pers in 2016 onderzocht, nadat het Office for National Statistics aangetoond had dat dementie in Engeland en Wales de grootste doodsoorzaak was. Daarbij hebben ze vastgesteld dat de statistische gegevens snel daarna omgevormd werden tot sensationele krantenartikelen, met nefaste gevolgen voor het stigma rond de aandoening en bijgevolg voor PMD. Eerder had ook Peel (2014) met een thematische discoursanalyse het stigma in Engelse krantenartikelen gedetecteerd. In haar corpus uit het stigma zich op twee manieren. Enerzijds wordt dementie als angstaanjagend en als erger dan de dood beschreven. Anderzijds wordt de aandoening voorgesteld als iets wat voorkomen kan worden door levenskeuzes, zoals ervoor kiezen om gezonder te leven. Op die manier wordt de schuld voor de aandoening impliciet bij PMD gelegd. Een vergelijkbaar onderzoek, ook met een thematische discoursanalyse, is recent uitgevoerd door Šestáková & Plichtová

(2020), met verschillende vormen van discours (tv, radio, print en web) uit de Slovaakse media tussen 2015 en 2018. Zij hebben zich op koppen gefocust en vonden in hun corpus dat het biomedische aspect van dementie centraal staat en dat er weinig ruimte voor sociopsychologische aspecten is. Bijgevolg worden PMD vooral als tragische gevallen en als slachtoffers voorgesteld.

In Vlaanderen hebben Van Gorp & Vercruysse (2011) de visuele en de tekstuele representatie van dementie onderzocht vanuit de framing theory. Ze hebben zes negatieve frames gedetecteerd, namelijk (1) scheiding van lichaam en geest, (2) vijandige indringer, (3) wetenschapsgeloof, (4) angst voor de dood, (5) ouder en kind en (6) voor wat, hoort wat. Ze vergelijken frames met metaforen, aangezien in beide gevallen twee verschillende elementen met elkaar worden verenigd, zodat er een nieuwe betekenis ontstaat (Van Gorp & Vercruysse 2011). Onze studie benadert de representatie van dementie vanuit een ander perspectief, enerzijds door de methode, namelijk door het expliciete gebruik van de CMT, en anderzijds door het materiaal, namelijk blogberichten van een mantelzorger.

Metaforen over dementie werden ook door Behuniak (2011) onderzocht. Zij analyseert Engelstalige academische en niet-academische literatuur met het oog op dehumanisering van PMD. In haar studie focust ze op de 'zombie-metafoor' en op hoe die metafoor voor PMD wordt gebruikt. De zombie-metafoor heeft volgens Behuniak (2011) zeven kenmerken: "exceptional physical characteristics, lack of self-recognition, failure to recognise others, cannibalisation of living human beings, the exponential spreading of this plague, the resulting horror of those still unafflicted, and the zombie's overwhelming hopelessness that makes death a preferred alternative than continued existence" (77-78). Behuniak (2011) toont aan hoe die zeven kenmerken in haar materiaal op PMD toegepast worden, met negatieve gevolgen voor de publieke perceptie van de aandoening. De beschrijving van PMD in de onderzochte media liep parallel met de zombie-metafoor bij de beschrijvingen van het uiterlijk van PMD en van hun verlies van zichzelf en van het vermogen om anderen te herkennen. Daarnaast wordt de niet-besmettelijke aandoening beschreven als een epidemie door de toename van het aantal PMD, waarrond er een culturele angst heerst. De dood wordt als een beter alternatief voor dementie voorgesteld. Zelfs het kannibalisme van zombies komt aan bod, aangezien de aandoening geregeld wordt voorgesteld als een kannibaal die de PMD verslindt en aangezien er zelfs gewezen wordt op de schade die PMD aan hun omgeving kunnen berokkenen.

Vergelijkbaar met de studie van Behuniak (2011) is die van Castaño (2020), waarin via de CMT de metaforen onderzocht worden in blogberichten die het leven met dementie beschrijven. Castaño (2020) heeft Engelstalige blogberichten geanalyseerd, die door mensen met jongdementie geschreven zijn. Ze verdeelt de

geïdentificeerde metaforen volgens drie psychologische behoeften: autonomie, competentie en verbondenheid. Conceptuele metaforen in de categorie “autonomie” zijn de dementiediagnose als een doodvonnis, het leven als een spel waarover iemand geen controle heeft, het leven met dementie als een reis en oorlogsmetaforen, waarbij het leven met dementie als een strijd wordt voorgesteld. Conceptuele metaforen onder “competentie” gaan over verlies en diefstal, over verlies en transformatie, en over het leven met dementie als een achtbaan. Onder “verbondenheid” plaatst Castaño (2020) conceptuele metaforen voor infantilisering, voor de representatie van dementie als een geheim en voor dementie als een reisgezel. Aangezien Castaño (2020) op blogberichten van mensen met jongdementie focust, kunnen verschillen en gelijkenissen met de metaforen van deze studie preliminair inzicht bieden in ervaringsverschillen tussen mantelzorgers en PMD zelf. Daarnaast beïnvloedt de vorm van dementie, namelijk jongdementie, mogelijk het gebruik van metaforen. Deze studie zal tonen of dezelfde of vergelijkbare metaforen in het discours van een mantelzorger van een PMD voorkomen.

3. Methodologie

Voor deze studie hebben we een corpus met blogberichten samengesteld. Blogberichten worden geregeld voor kwalitatief onderzoek gebruikt. Omdat ze meestal openbaar toegankelijk en goedkoop zijn, kunnen onderzoekers snel grote hoeveelheden ‘natuurlijke’ teksten verzamelen (Bosangit, McCabe & Hibbert 2016). Blogsites hebben zowel een diachrone als een interactieve component. Ze worden namelijk meestal over een langere periode voor verschillende berichten gebruikt, en lezers kunnen bij bepaalde berichten opmerkingen of beoordelingen achterlaten. (Bosangit et al. 2016)

Het corpus werd met een doelgerichte steekproef verzameld door Creten, Heynderickx en Dieltjens (2021). De blogsites werden geselecteerd op basis van een set kernwoorden en afgeleiden ervan, namelijk “Alzheimer” en “dementie” in combinatie met “blog”, “beleving”, “ervaring”, “mantelzorg” en “zorgverlening”. De blogsites werden volgens de volgende criteria geselecteerd:

- (1) de auteur is een mantelzorger of een professionele zorgverlener voor PMD;
- (2) de auteur woont of werkt in Vlaanderen;
- (3) de auteur schrijft in het Nederlands;
- (4) de recentste blog op de blogsite is na 2015 gepubliceerd;
- (5) de blogsite bevat minstens vijf blogs;
- (6) de auteur is geen organisatie maar een individu dat vanuit eigen ervaringen schrijft.

In totaal beantwoorden drie blogsites aan die criteria, twee van mantelzorgers (A en B) en een van een professionele zorgverlener. Op de blogsites werden alle blogberichten van minder dan 200 woorden uitgesloten. Het onderzoek van Creten et al. (2021) toont aan dat op de blogsite van mantelzorger A meer beeldspraak gebruikt wordt dan op de andere blogsites. Die auteur is met pensioen en haar echtgenoot heeft fronto-temporale dementie. In dit onderzoek focussen we daarom op de acht blogberichten van die auteur.

Tabel 1 toont het corpus dat we voor de analyse in deze studie gebruikt hebben. Het is chronologisch opgesteld en volgt het ziekteproces, met in B1 de diagnose en in B8 de verhuizing van de PMD naar een woonzorgcentrum. Specifieke gebeurtenissen worden beschreven in B6 en B7, waar de auteur respectievelijk vertelt over een gesprek met een andere mantelzorger en over een reis met haar partner.

Tabel 1: Aantal woorden per blogbericht in het corpus.

Blogbericht	<i>n</i> woorden
B1	252
B2	259
B3	243
B4	433
B5	443
B6	582
B7	744
B8	555
In totaal	3511

Per blogbericht verifiëren we welke conceptuele metaforen aanwezig zijn. De categorisatie van de metaforen in het corpus is opgesteld door Creten et al. (2021). In dat onderzoek is de CMT van Lakoff en Johnson (1980) toegepast op dezelfde manier als Crespo Fernández (2006) dat in zijn onderzoek naar eufemistische metaforen voor de dood doet. Crespo Fernández definieert een metafoor als volgt: “a set of conceptual correspondences from a source domain (the realm of the physical or more concrete reality) to a target domain” (2006: 106). Met dat framework hebben Creten et al. (2021) vijf conceptual mappings geïdentificeerd: (1) PMD als levende doden, (2) PMD als bomen, (3) dementie als verhulling, (4) dementie als handelend wezen en (5) dementie als aanval.

Voor deze studie is elke metafoor in het corpus door een onderzoeker geïdentificeerd aan de hand van de NVivo-software. Vervolgens volgde een discussie met twee andere onderzoekers om een consensus te bereiken. Metaforen werden samen gegroepeerd als ze tot een vergelijkbaar domein behoren.

Na de identificatie van metaforen gebruiken we de LIWC-software voor tekstanalyse, om voor elk blogbericht het sentiment te bepalen. LIWC baseert zich op een woordenboek om de gevoelswaarde van een tekst te achterhalen. Vervolgens verifiëren we of in het corpus het gebruik van bepaalde metaforen samenhangt met de teneur van de tekst.

Sentiment analysis, of stemmingsanalyse, is een methode die vaak gebruikt wordt voor het analyseren van sociale media. Het is een vorm van inhoudsanalyse, die onder andere in de computerwetenschappen en de computationele taalkunde toegepast wordt. Met de stemmingsanalyse wordt gedetecteerd of een tekst een positieve of een negatieve boodschap vertelt (Taboada 2016). Als input gebruiken we de blogsites, met een apart document voor elk blogbericht. Vervolgens berekent de LIWC-software hoeveel procent van de woorden in elk bericht in een bepaalde categorie hoort. Wij focussen in deze studie op de “affect”-categorie. Die bevat *posemo* (positieve emoties) en *negemo* (negatieve emoties). Negatieve emoties worden nog verder onderverdeeld in drie subcategorieën: angst, woede en verdriet. In deze studie hebben we de gevalideerde Nederlandse vertaling van het LIWC-woordenboek uit 2007 (Boot, Zijlstra, & Geenen 2017) gebruikt.

De blogsite die in deze analyse centraal staat, is openbaar beschikbaar, er is geen lidmaatschap of wachtwoord nodig om de blogberichten te lezen. We hebben met de auteur contact opgenomen en haar van het onderzoek en de rol van haar blogberichten daarin op de hoogte gebracht. Ze kon deelname weigeren, maar heeft dat niet gedaan. Alle verwijzingen naar bestaande plaatsen en personen hebben we weggewerkt.

4. Resultaten

4.1. Metaforen

Creten et al. (2021) hebben vijf conceptuele metaforen vastgesteld. Vier daarvan zijn van toepassing op de berichten in het materiaal voor dit onderzoek. In Tabel 2 staat de verdeling van metaforen in dat materiaal.

Tabel 2: De verdeling van conceptuele metaforen in het corpus per blogbericht

Conceptuele metafoor	Blogberichten	N per blogbericht	N totaal
PMD als levende doden	B4	1	1

Dementie als verhulling	B2, B3, B4	2,1,1	4
Dementie als handelend wezen	B3, B7	1,4	5
Dementie als aanval	B6	1	1

De eerste conceptuele metafoor in Tabel 2 is de enige die aan PMD en niet aan de aandoening refereert. Ze komt voor in voorbeeld (1):

- (1) Een afschuwelijk gevoel, rouwen voor iemand die levend naast je zit.
(B4)

Zoals Creten et al. (2021) merken we op dat het rouwen voor een levend persoon in de lijn ligt van de impliciete vergelijking van PMD met zombies (Behuniak 2011). De metafoor van mensen als levende doden werd ook opgemerkt door Van Gorp & Vercruysse (2011), waar ze in het frame van angst voor de dood past. Bovendien bevestigt ze de metafoor van dementie als een doodsvonnis, die in blogs van personen met jongdementie optreedt (Castaño 2020).

Metaforische verwijzingen naar de aandoening komen frequenter voor. Dementie is bijvoorbeeld een verhulling, zoals mist. Ze verbergt de persoon en neemt hem/haar volledig over:

- (2) [...], de diepzinnigheid lijkt te zijn opgelost in de mist. (B2)

De metafoor in (2) past in het frame van scheiding van lichaam en geest (Van Gorp & Vercruysse 2011). Het thema van het verlies komt aan bod: de dementie ontnemt de persoon aan de mantelzorger. Dat verlies van zichzelf is dan weer een van de zeven manieren waarop volgens Behuniak (2011) de zombie-metafoor in het discours over dementie wordt toegepast. Het verlies komt ook aan bod in de blogberichten van mensen met jongdementie, maar wordt daar volgens Castaño (2020) gecombineerd met diefstal of met transformatie, terwijl het in dit corpus drie keer als mist en een keer als bodemloze put wordt beschreven.

Dementie wordt evenwel vooral gepersonifieerd, zoals in het corpus van Creten et al. (2021). Dat blijkt ook uit de metaforen: dementie is een vijandige indringer, een dief:

- (3) Dementie kwam als een dief in de nacht bij ons binnen. (B3)

Die conceptuele metafoor in (3) komt overeen met het tweede negatieve frame in Van Gorp & Vercruysse (2011) en met de conceptuele metafoor over verlies en

Als een dief in de nacht 9

diefstal van Castaño (2020). Als handelende identiteit kan dementie ook een ander type van vijandige indringer zijn, namelijk een monster:

- (4) [...] daar zag ik tussen de tomaten en de komkommers het monster al met een grijns naar mij loeren. (B7)

Voorbeeld (4) sluit ook bij de zombie-metafoor van Behuniak (2011) aan, hoewel het niet de PMD zijn die gedehumaniseerd worden, maar het de aandoening zelf is die wordt beschuldigd.

De vierde en laatste metafoor, waarin dementie als een aanval op het leven van de naasten van de PMD beschreven wordt, komt een keer in het corpus voor:

- (5) Dementie is een ziekte die voor degene die er 24/24 mee moet omgaan ook een aanval is op je eigen leven. (B6)

De mantelzorger gebruikt in (5) een oorlogsmetafoor, net zoals de personen met jongdementie uit het corpus van Castaño (2020). Van Gorp & Vercruysse (2011) verbinden ook dat type metaforen met het frame van de vijandige indringer.

4.2. Gevoelswaarde

Het Nederlandstalige woordenboek dat in de LIWC-software gebruikt wordt, is geschikt voor dit materiaal: gemiddeld 89,34% van de woorden in de blogberichten werden herkend, met 86,99% en 91,06% als uitersten. De resultaten van de LIWC-analyse in Tabel 3 geven een indicatie van de emoties die in de blogberichten gedeeld worden.

Tabel 3: Output van de LIWC-analyse met voor elk blogbericht het percentage van de totale hoeveelheid woorden die bij een van de zes categorieën hoort.

blogbericht	<i>n</i> woorden	affect	posemo	negemo	Angst	woede	verdriet
B1	253	2,37	0,79	1,58	0,40	0,79	0,40
B2	261	4,60	1,15	3,07	0,00	0,38	2,30
B3	246	3,66	0,81	1,22	0,00	0,00	0,81
B4	446	7,40	3,36	3,14	0,45	0,90	2,02
B5	436	9,17	5,50	3,44	0,00	0,46	1,83
B6	586	6,83	4,95	1,71	0,00	0,17	1,54
B7	749	6,01	3,34	2,54	1,34	0,27	1,20
B8	558	7,53	4,66	2,15	0,72	0,18	1,79

Bij het eerste bericht, waarin de auteur vertelt over hoe haar partner de diagnose kreeg, worden minder emotiewoorden gebruikt. Daarnaast zien we in Tabel 2 ook dat in het eerste bericht geen metaforen voor dementie gebruikt worden. We kunnen daaruit afleiden dat het eerste bericht op de blogsite meer fungeert als een kennismakingsbericht over de feiten waar de blogberichten over zullen rapporteren. In de eerste drie blogs zijn er meer negatieve dan positieve emotiewoorden, met in het tweede bericht het hoogste percentage van woorden die naar verdriet verwijzen. B4 lijkt een kantelpunt te vormen, aangezien er meer emotiewoorden worden gebruikt, met ongeveer even veel negatieve als positieve emotiewoorden. De negatieve gevoelswaarde slaat na B4 verder om, met opvallend meer positieve dan negatieve emotiewoorden. Verdriet is de negatieve emotie die het meest aanwezig is, de auteur toont over het algemeen weinig woede (met uitzondering van B4) of angst (met uitzondering van B7). De angst in B7 kan gerelateerd zijn aan de stressvolle situaties tijdens het reizen, wat we ook uit de metafoor in voorbeeld (6) kunnen afleiden.

- (6) Maar wat we al helemaal niet wisten is dat het FTD-monster mee in onze handbagage zat. (B7)

5. Besluit

De vier metaforen in dit corpus zijn: PMD als levende doden, dementie als verhulling, dementie als handelend wezen en dementie als aanval. Dat zijn terugkerende metaforen in het discours over dementie. De metaforen worden in ander onderzoek in vergelijkbare onderverdelingen ondergebracht. Toch maken de verschillende benamingen voor de conceptuele metaforen een vergelijking moeilijk. De huidige studie toont aan dat het onderzoek naar metaforen voor dementie baat kan hebben bij een framework met een vaste onderverdeling van de metaforen.

Daarnaast kunnen we uit het corpus afleiden dat in de loop van het ziekteproces de gevoelswaarde van de blogberichten verandert. Natuurlijk komen daar andere factoren bij kijken, zoals de toenemende schrijfervaring van de mantelzorger en de aanvaarding van de situatie. Bij het interpreteren van de resultaten van de LIWC-analyse is het belangrijk om in gedachten te houden dat de software geen rekening houdt met context, waardoor subtiliteiten verloren kunnen gaan (Boots et al. 2017). Met de softwarematige analyse willen we dus alleen een aanzet geven

naar uitgebreider kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar de invloed van beeldspraak op de boodschap van naasten van PMD.

Hoewel de blogberichten negatieve metaforen bevatten, toont de LIWC-analyse aan dat de mantelzorger voornamelijk positieve emotiewoorden gebruikt. Toch is het huidige corpus te gelimiteerd om veralgemenende conclusies te trekken over de invloed van metaforen op de teneur van de blogberichten. Dat komt omdat er in Vlaanderen weinig blogsites over dementie bestaan (Creten et al. 2021). Bijgevolg is er meer onderzoek nodig naar dat effect, eventueel in anderstalige blogberichten.

Het is belangrijk dat PMD in onderzoek naar het stigma rond dementie betrokken worden. Daarom zullen we in een volgende studie blogberichten van PMD in Vlaanderen bestuderen. Dan kunnen we de gevonden metaforen en de teneur van de blogberichten vergelijken met die in teksten geschreven door PMD zelf.

Bibliografie

Alzheimer's Disease International. (2019). *World Alzheimer Report 2019: Attitudes to dementia*. London: Alzheimer's Disease International.

Behuniak, S. (2011) 'The living dead? The construction of people with Alzheimer's disease as zombies'. *Ageing & Society* 31(1), 70–92.

Boot, P., Zijlstra, H. and Geenen, R. (2017). 'The Dutch translation of the Linguistic Inquiry and Word Count (LIWC) 2007 dictionary'. *Dutch Journal of Applied Linguistics* 6(1), 65–76.

Bosangit, C., McCabe, S. and Hibbert, S. (2016). 'Discourse analysis of blogs: Analyzing language to maximize the value of consumption-oriented blogs as data source'. In Dwivedi et al., eds., *Social Media: The Good, the Bad, and the Ugly*, Switzerland: Springer International Publishing. 522–532.

Brookes, G., Harvey, K., Chadborn, N. and Denning, T. (2018). 'Our biggest killer: Multimodal discourse representations of dementia in the British press'. *Social Semiotics* 28(3), 371–395.

Caldwell, E. F., Falcus, S. and Sako, K. (2021). 'Depicting dementia: Representations of cognitive health and illness in ten picturebooks for children'. *Children's Literature in Education* 52(1), 106–131.

Castano, E. (2020). 'Discourse analysis as a tool for uncovering the lived experience of dementia: Metaphor framing and well-being in early-onset dementia narratives'. *Discourse & Communication* 14 (2): 115–132.

Constant, O., Lamers, H., Steyaert, J., Verschraegen, J. and Dely, H. (2018). 'Memorandum: Verkiezingen 2019'. Antwerpen: Alzheimer Liga Vlaanderen vzw & Expertisecentrum Dementie Vlaanderen vzw.

Crespo Fernández, E. (2006). 'The Language of death: Euphemism and conceptual metaphorization in Victorian obituaries'. *SKY Journal of Linguistics* 19, 101–130.

- Creten, S., Heynderickx, P. and Dieltjens, S. *'The monster in the back seat: The metaphorical representation of dementia in Flemish blogs.'* [Manuscript submitted for publication]. KU Leuven.
- Evans, S. C. (2018). 'Ageism and Dementia'. In L. Ayalon and C. Tesch-Römer, eds., *Contemporary Perspectives on Ageism*, New York: Springer. 263-276.
- Guo, S. (2013). 'Metaphor studies from the perspective of critical discourse analysis: A case study of business acquisition'. *Theory and Practice in Language Studies* 3(3), 475-481.
- Lakoff, G. and Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press.
- Medina, R. (2018). *Cinematic Representations of Alzheimer's Disease*. Palgrave Macmillan.
- Orr, E., Jack, S., Sword, W., Ireland, S. and Ostolosky, L. (2017). 'Understanding the blogging practices of women undergoing In Vitro Fertilization (IVF): A discourse analysis of women's IVF blogs'. *The Qualitative Report* 22(8), 2206-2230.
- Peel, E. (2014). 'The living death of Alzheimer's versus Take a walk to keep dementia at bay: Representations of dementia in print media and carer discourse'. *Sociology of Health & Illness* 36(6), 885-901.
- Rains, S. A. (2014). 'The implications of stigma and anonymity for self-disclosure in health blogs'. *Health Communication* 29(1), 23-31.
- Semino, E., Demjén, Z. and Demmen, J. (2018). "An Integrated Approach to Metaphor and Framing in Cognition, Discourse, and Practice, with an Application to Metaphors for Cancer". *Applied Linguistics* 39(5), 625-645.
- Šestáková, A. and Plichtová, J. (2020). 'More than a medical condition: Qualitative analysis of media representations of dementia and Alzheimer's disease'. *Human Affairs* 30(3), 382-398.
- Taboada, M. (2016). 'Sentiment analysis: An overview from linguistics'. *Annual Review of Linguistics* 2(1), 325-347.
- Van Gorp, B. and Vercruysse, T. (2011). *Framing en Reframing: Anders communiceren over dementie*. Brussel: Koning Boudewijnstichting.
- World Health Organization. (2017). *Dementia: Fact sheet*. Retrieved from <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/>